

Novo mesto, 16.6.2014

Poročilo s posveta

O ZAČASNI DELNI ZAPORI GLAVNEGA TRGA V NOVEM MESTU

Lokacija in datum posveta: Hostel Situla, Dilančeva ulica 1, Novo mesto, 4.6.2014, ob 16. uri. (Posvet je bil predviden in napovedan na datum 8.5.2014 na isti lokaciji vendar smo zaradi odpovedi sodelovanja ključnih deležnikov s strani Mestne občine Novo mesto posvet prestavili.)

Število udeležencev: 40 (33 vpisanih na listo prisotnosti) ter 5 gostov in 2 organizatorki. Kopija Seznama udeležencev je v prilogi.

Namen posveta je bil vzpostaviti dialog, odpreti prostor za povezovanje vseh pomembnih deležnikov okoli vprašanja »projektne zapore Glavnega trga v poletnem času« in začeti z vzpostavljanjem lokalnega partnerstva, v katerem bodo aktivno sodelovali Mestna občina Novo mesto, javni zavodi in drugi producenti iz vrst nevladnega sektorja, ter tudi gospodarstveniki in prebivalci mestnega jedra. Lokalno partnerstvo je namreč model reševanja lokalnih vprašanj, ki se v tem primeru navezuje na »oživljenje mestnega jedra« v katerem sodelujejo vsi trije sektorji in pri tem identificirajo probleme, si razdelijo odgovornosti in aktivnosti za njihovo reševanje ter pri reševanju sodelujejo kot partnerji.

Organizator posveta – Regijski NVO center v sodelovanju z Mestno občino Novo mesto je za cilj posveta postavil zblížanje stališč deležnikov in pogovor o skrbah, ki se nanašajo na idejo Mestne občine Novo mesto o začasni delni zapori Glavnega trga z namenom oživljanja mestnega jedra s kulturnimi in drugimi vsebinami ter odpiranja javnega prostora za druženje na Glavnem trgu.

- **Osnovi cilj omenjene delne začasne zapore je projektni poskus oživitve mestnega jedra s kulturnimi in drugimi prireditvami, z boljšo gostinsko ponudbo in z odprtjem javnega prostora za druženje občank, občanov, turističnih obiskovalcev in ostalih kar bi prispevalo k boljši izkoriščenosti novomeškega Glavnega trga. Zapora Glavnega trga od Mladinske knjige do Hiše Kulinarike bi odprla kakovosten prostor za druženje, ki bi se v poletnem času (julija in avgusta) napolnil z različnimi vsebinami: glasbenimi in gledališkimi nastopi, sejmi kulinarike, domačih izdelkov in umetnin, programom za otroke ipd. Več ljudi na Glavnem trgu, ki bi se na tem prostoru zadrževali zaradi ponujenih vsebin, bi predstavljalo tudi priložnost in izziv za gospodarstvenike, ki delujejo na območju ožjega mestnega jedra.**
- **Cilj posveta pa je bil odpreti forum za vprašanja glede življenja in opravljanja gospodarske dejavnosti v mestnem jedru in možnost skupnega iskanja odgovorov na skrbi in vprašanja, ki se pojavljajo okoli projektne zapore Glavnega trga. Zato so bili v tej fazi na posvet vabljeni vsi ožji deležniki in sicer predstavniki Krajevne skupnosti Center, Mestne občine Novo mesto, Zavoda za turizem Novo mesto, kulturni producenti, nevladne organizacije in javni zavodi, ki bi se želeli vključiti v produkcijo programa, lastniki trgovin in lokalov, prebivalci Glavnega trga in mestnega jedra ter vsi zainteresirani.**

Posvet, ki je bil organiziran na pobudo civilne družbe, je bil neformalne posvetovalne narave, namenjen predstavitvi namere o zaprtju trga in izmenjavi tako podpornih kot nasprotujočih mnenj in zblíževanju stališč. Posvet je bil nezavezujoč v smislu sprejemanja končnih odločitev.

Program:

16.00-16.05	Uvodni nagovor (pozdrav, namen srečanja)	Regijski NVO center	Maja Žunič Fabjančič
-------------	--	---------------------	----------------------

16.05-16.10	Predstavitev poteka posveta in pravila	Regionalni center za okolje - REC	Moderatorka: Milena Marega
16.10-16.25	Predstavitev projekta: »Poletje na Glavnem trgu«	Mestna občina Novo mesto Kabinet župana MONM	Sandra Boršič
16.25.-16.35	Management mest, konservatorski načrt za Novo mesto	Društvo Novo mesto	Tomaž Golob
16.35 -16.55	Zapora v mestnem središču v Ljubljani in Management programa MOL	Mestna občina Ljubljana	Irena Razpotnik
16.55-17.05	Predlogi krajevne skupnosti	Krajevna skupnost Center	
17.05 -18.00	Razprava: zbiranje mnenj in predlogov udeležencev posveta		Moderatorka: Milena Marega
18.00 -18.30	Povzetek in zaključek posveta	Regionalni center za okolje – REC in Regijski NVO center	Moderatorka: Milena Marega

Potek posveta:

Posvet se je začel s kratkim kulturnim programom dueta iz Društva Rokoroki z vokalno instrumentalnim nastopom.

V uvodnem nagovoru je M. Marega predstavila namen posveta in predviden potek ter predala besedo predstavnici organizatorja posveta Maji Žunič Fabjančič iz Regijskega NVO centra, Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto.

M. Žunič Fabjančič je podala uvodne pozdrave in posredovala informacijo o vlogah organizatorjev: Regijski NVO center vodi postopek posveta, soorganizator Mestna občina Novo mesto predstavi vsebinski del posveta. Regijski NVO center je na posvet povabil tudi strokovno javnost, ki bi prispevala k iskanju skupnih rešitev in zblíževanju stališč. M. Žunič je predstavila tudi cilj posveta.

Moderatorka Milena Marega je skušala predati besedo ostalim govornikom po programu, vendar je nekaj posameznikov, ki so prihajali iz vrst gospodarstva, želelo najprej izreči svoja kritična mnenja glede po njihovem mnenju slabega obveščanja in je celo skušalo preprečiti izvedbo posveta. Namen organizatorjev, da bi najprej potekale predstavitve ideje o zapori trga s strani gostov govornikov in nato razprava z udeleženci je bilo zaradi pogostega vpadanja v besedo ter prekinjanja uvodnih govornikov, tako rekoč nemogoče uresničiti. Tudi sledenje programu je bilo zelo oteženo in vabljeni gostje so le v omejenem obsegu predstavili svoja videnja začasne zapore trga in primere dobrih praks.

Sandra Boršič iz Mestne občine Novo mesto je predstavila razloge, zakaj Mestna občina predlaga delno in začasno zaporo Glavnega trga v poletnem času. Povedala je, da na podlagi dobrih izkušenj, ki so jih imeli z delnimi zapori preteklo leto s programom Poletnih večerov v Gogi, želijo izvesti zaporo. Le-ta je pogoj, da se lahko dober program izvaja in da mestno jedro postane urbano središče Novega mesta. To sicer ne pomeni, da bodo dejavnosti potekale ves čas, temveč da bo v poletnem času, od 1.7.2014 do 20. oz. 30.8.2014 izpeljan program za otroke ob sobotah ter četrtkovi večeri za odrasle. Zaenkrat so pokriti predvsem četrtki in sobote za namen izvajanja

programa Novomeških poletnih večerov, javljajo pa se tudi ostale organizacije, ki bi želele izvajati program na Glavnem trgu. Ga. Boršič je pojasnila, da ne bo nihče ogrožal gospodarske dejavnosti in da je potrebno takšen predlog potrditi še na Občinskem svetu MONM, saj gre pri tem za spremembo prometnega režima.

Vesna Kelbel iz Založbe Goga, ki je eden izmed producentov kulturnega programa na Glavnem trgu je predstavila program Novomeških poletnih večerov, ki so bili finančno podprti na javnem razpisu Mestne občine Novo mesto. Ga. Kelbel je izpostavila, da bo njihov program potekal le ob četrčkih in sobotah, sicer pa se na njih obrača več drugih organizacij, ki bi želele tam izvajati npr. galerijske dejavnosti, umetniške instalacije. Založba Goga je pripravljena odstopiti prostor tudi njim, vendar imajo zelo malo prostora saj so omejeni s cestiščem. Posebno težavno in celo nevarno je sobotno dogajanje, saj varnost otrok ogrožajo mimovozeči avtomobili.

Aleš Berger iz Mestne občine Novo mesto je poudaril, da je potrebno razmišljati o oživitvi mestnega jedra, pripeljati vanj dogajanje, kar bi bilo koristno tudi za gospodarstvo. V mesto bi postavili pomična igrala, kjer bi se otroci igrali, starši pa bi z njimi koristili storitve v mestu. Pri tem bi program nadgradili tudi s sodelovanjem številnih mladinskih in športnih organizacij, ki bi prispevali program.

Irena Razpotnik iz Mestne občine Ljubljana je predstavila potek zapore mestnega jedra v Mestni občini Ljubljana. Podobno kot v Novem mestu so določene skupine meščanov nasprotovale zaprtju, vendar po sedmih letih danes ugotavljajo, da je bila to dobra odločitev in da so s tem pridobili vsi. Izpostavi ukrep MOL in sicer med obnovo mestnega jedra, ki je sedaj peš cona, niso zaračunavali najemnine najemnikom prostorov v lasti MOL.

Tomaž Golob je poudaril, da Mestna občina Novo mesto ne posveča dovolj pozornosti obveščanju javnosti in da ima pomanjkljivo komuniciranje z vsemi deležniki. Predvsem vidi, da bi moral župan Mestne občine Novo mesto zaprtje najaviti javno, o tem obvestiti vse deležnike in usmeriti občinske službe v izvedbo načrtane strategije in taktike, ki pa je v Novem mestu primanjkuje. Kot dober primer navede MOL, kjer župan stoji za svojimi odločitvami in tam izvedejo več tisoč dogodkov letno, ki so skomunicirani z vsemi deležniki. Meni, da obstaja več mestnih populacij, ki se navezujejo na uporabo mestnega jedra (stanovalci, uporabniki prostora, ki se v mestu sprehajajo nakupujejo ipd. ter mestni migranti, ki delajo v mestnem jedru). Največ konfliktov prihaja med prebivalci in uporabniki mesta in tukaj je tudi točka, kjer je potrebno upravljati z mestom. Prav tako nimamo nobenih pridobljenih evropskih sredstev za mestno jedro. Mesto bi moralo tako kot v Ljubljani dobiti Mestnega arhitekta in menedžerja, ki bi delala na upravljanju s prostorom. Na ZVKD so pripravili tudi konservatorski načrt, ki ne predvideva zaprtja Glavnega trga. Vseeno osrednje vloge ne bodo imeli avtomobili, bodo pa omogočili dostop za prebivalce, gibalno ovirane ipd. Socialni in ekonomski vidik sta ključna pri urejanju mestnega jedra, zato bo moral župan prevzeti večjo vlogo pri odločanju ter pri komunikaciji z deležniki, pri iskanju rešitev tudi z ukrepi občine, ki bi ublažile neugodni čas prenove lastnikom in prebivalcem mestnega jedra. Hkrati poudari, da se bo tako kot v drugih mestih spremenila socialna struktura prebivalcev in tudi ponudba lokalov. Konservatorski načrt bo javno predstavljen, obnova pa bo zaobjeta z več vidikov in ne zgolj s področja fizične prenove.

Predstavnica Krajevne skupnosti Center je povedala, da tovrstni pogovori potekajo že več kot desetletje, vendar je zaradi težke ekonomske situacije še težje razmišljati o zapori mestnega jedra. Ugotavlja, da je zaradi dejavnosti in programa, ki ga izvaja Založba Goga večji interes glede zapore zgornjega dela trga. Na podlagi posveta z vsemi deležniki je KS Center mnenja, da zaradi infrastrukturne neurejenosti MONM ni pravi čas za zaporo celega niti zgornjega dela mestnega jedra. Se pa strinjajo, da se ob prireditvah posamično zapira zgornji oz. cel Glavni trg za namene prireditve. Skrbi jih delovanje gospodarskih dejavnosti, saj so ljudje oz. obiskovalci navajeni

parkirati tik pred lokali in trgovinam, kar bi bilo z zaporami onemogočeno. Gospa je poudarila, da sicer KS Center podpira zaprtje vendar pod pogojem, da ustvarimo pogoje za zaprtje s programom, terminskim in finančnim planom ter v smeri postopnega zaprtja mestnega jedra.

Uvodnim predstavitvam je sledila **razprava** z udeleženci, ki je povzeta v nadaljevanju poročila. Mnenja in predlogi udeležencev razprave so združeni po posameznih vsebinskih sklopih:

1. Obveščanje pravnih oseb, ki opravljajo gospodarsko dejavnost na Glavnem trgu ni bila ustrezna.

Mnogi udeleženci dogodka (ki opravljajo gospodarske dejavnosti v mestnem središču) so izpostavili, da niso bili dovolj dobro obveščeni o dogodku in da želijo biti v prihodnje obveščeni po fizični pošti oz. z vabilo direktno v trgovine in lokale.

Odgovor organizatorja: Za obveščanje vseh zainteresiranih smo prosili Krajevno skupnost Center in sicer predsednika KS Center, da obvesti vse prebivalce in ostale po svojih kanalih (oglasna deska in druge poti) in sicer 6.5.2014 in 28.5.2014 po elektronskem sporočilu. Po zagotovitvi predsednika KS so bili obveščeni vsi člani sveta krajevne skupnosti, ki so po svojih kanalih širili naprej informacijo prebivalcem in gospodarstvenikom. O posvetu so se pogovarjali tudi na pikniku, ki ga je KS Center pripravila nekaj dni pred dogodkom in sicer 31.5.2014.

Nekaj vabil so posameznim gostinskim lokalom odnesle tudi prostovoljke.

Dogodek smo napovedali tudi v sporočilu za javnost in ga posredovali medijem.

Dogodek je bil javno objavljen:

na portalu Dolenjskega lista:

(http://www.dolenjskilist.si/2014/06/04/116486/napovedniki/obvestila/Ozivljanje_mestnega_jedra_in_zacasna_delna_zapora_srecanje_interesnih_skupin__Situla/), na spletnem portalu www.nevladnik.info ter na socialnih omrežjih FB (DRPDNM, Regijski NVO center).

Po elektronski pošti je bilo o posvetu direktno obveščenih 51 prebivalcev in pravnih subjektov, ki živijo ali delujejo na Glavnem trgu in Krajevna skupnost Center (e-naslove je organizator poiskal po javno dostopnih podatkih na spletu). Po elektronski pošti je bilo obvestilo o posvetu posredovano dvakrat na okoli 1050 naslovov baze nevladnih organizacij celotne regije.

Predlog: Boljše obveščanje (ne samo preko krajevne skupnosti, vse vpletene potrebno obvestiti po pošti ali osebno).

Organizator zagotovi, da bo skušal zagotoviti dodatno obveščanje.

Predlog po elektronski pošti: Obveščanje naj poteka po seznamu, ki se ga dobi na pošti (KD Center: 360 naslovov fizičnih oseb in 150 naslovov pravnih oseb). Naslove naj priskrbi organizator, saj to ni v domeni KS.

2. Mnenja in predlogi v podporo začasnemu zapori trga

Mestno jedro naj se zapira ob posameznem dogodku. Zapora je sprejemljiva, če se dogaja enkrat na teden po 18. uri, ko ne vpliva toliko na dejavnosti gospodarstva. Program naj se izvaja ob nedeljah, ko je v mestu veliko ljudi in pridejo iz nedeljske maše. To bi rešilo nestrinjanje gospodarstvenikov, ki večinoma ne opravljajo dejavnosti ob nedeljah. Pri tem se je potrebno pogovarjati s Kloštrom in Kapituljem. Zapora naj bo potem postavljena čez celotno mestno jedro, da bodo imeli kaj od tega tudi akterji, ki opravljajo svojo dejavnost v spodnjem delu Glavnega trga.

Že več mest v Sloveniji je zaprlo mestno jedro in so zdaj zadovoljni z novim prostorom, kjer lahko obiskovalci preživljajo prosti čas. Z enakimi težavami so se soočali tudi v ostalih mestih, tudi v Ljubljani in je bila trajna zapora nepredstavljiva preden se je zgodila. Enako tukaj kot tudi drugod so zrasli nakupovalni centri, ki so imeli zagotovljena parkirišča in trgovine v mestnem jedru temu niso mogle konkurirati. Zato so morala vsa mestna jedra odkriti svoje prednosti, ki so drugačne od tistih v nakupovalnih centrih, ki so stare stavbe, lepa okolica, drugačno oživljanje prostora. Debata o tem, kaj naj v mestnem jedru spremenimo, traja že vsaj 30 let in nekateri niso pripravljeni na kakršnekoli spremembe. Zgolj kozmetični popravki ceste ne bodo rešili vprašanja mestnega jedra. Velik argument za zaprtje mestnega jedra predstavlja anketna raziskava, ki je bila objavljena v Reviji Rast, kjer je razvidno, da je večina ljudi v Novem mestu, ki so bili anketirani, za zaprtje Glavnega trga na nek način. Anketa se je izvajala v več javnih prostorih.

Gospodarstveniki v središču mesta so zgolj eden izmed deležnikov, ki se jih tema dotika. Tudi drugi deležniki so pomembni: tisti, ki hodijo v mesto, turisti, ki jih je premalo ipd. Večina ljudi je na podlagi več izvedenih anket (2001, 2003 ipd.) za to, da se mesto zapre, da v mestnem jedru ni dovolj javnih površin in površin za pešce, večina ljudi meni, da je parkiranje na Glavnem trgu urejeno na neustrezen način in da je potrebno Glavni trg prenoviti. Načini zapor so različni, delna zapora, ki je predlagana se je skozi leta pokazala kot najmanj moteča. Dodatna parkirna hiša na Novem trgu je večino časa prazna (70% nezasedena) in bi jo lahko uporabili. Večina ljudi, ki se pelje čez mesto, Glavni trg uporablja kot tranzit.

Nekateri udeleženci se niso strinjali z vsebino ankete, saj se njih kot izvajalce dejavnosti in stanovalce na Glavnem trgu ni vprašalo o tem, kaj oni želijo.

- Mestno jedro naj se poskusno zapre, da bomo vsaj videli učinke.
- gre za drugačno rabo mestnega jedra za obiskovalce/turiste
- program za poletne večere v četrtek in soboto je dober

3. Mnenja proti začasni zapori

- Nekateri udeleženci so izpostavili, da program po eni strani ni izdelan (ni celotedenske vsebine), saj bi želeli videti program, ki se bo dogajal na Glavnem trgu, po drugi strani pa so udeleženci izpostavili, da niso bili povabljeni k sodelovanju in iskanju rešitev pri programu. Eden od udeležencev je izpostavil, da kulturni program dojema kot od zunaj vsiljenega, saj pri njegovem snovanju niso sodelovali. Udeleženec izpostavi, da je potrebno vsebino s programom postaviti za ves teden (tudi za ostalih 5 dni, ne samo program Goga v četrtek in petek). Ljudje se bodo v mestu zadrževali le če bo program ves teden.

MONM, Sandra Boršič: Ravno temu je namenjen ta posvet, da udeleženci izrazijo svoje pomisleke in dajo predloge. Založba Goga naj bi bila središče za sprejemanje vseh idej in organizacij, ki želijo participirati, hkrati pa mora imeti to vlogo neka kulturna organizacija, ki ima za sabo program. Mestna občina ima jasen program Novomeški poletni večeri, okoli katerega se lahko vrti še ostali program npr. javne vaje, kjer ljudje s talenti nastopajo, zdaj pa te možnosti nimajo. Mestno jedro je družabni prostor in to vlogo je potrebno nasloviti. Program je odprt ravno s tem razlogom, da se lahko še vsi vključijo in ga skupaj dogovorijo.

Vesna Kelbl iz Založbe Goga predlaga, da se vzpostavi skupina, ki bi se dogovarjala o programu in usklajevala vse interese, ki so vezani na program. Naloga vseh je, da začnejo razmišljati kako bi se vključili v program (npr. modne revije) in skupaj soustvarjali program. S tem bi spodbudili meščane, da pridejo na Glavni trg in se tukaj zadržujejo.

- Zapiranja mestnega jedra so se pobudniki lotili na napačen način, enako kot pri projektu ureditve tržnice. Težavno se je pogovarjati, ko vsi izhajajo iz nesoglasja. Po mnenju udeleženca je potrebno drugače začeti razpravo in sicer ne s sklicem sestanka temveč s predstavitvijo prioritet župana. Župan naj bo tisto lepilo, ki bi sklical vse, ki jih tema zadeva in se z njimi dogovoril o njihovih potrebah. Obiskovalci pričakujejo, da bo župan zavzel trdnejše stališče okoli ureditve Glavnega trga, ga zagovarjal in vzpostavljaj dialog z vsemi deležniki. Pričakujejo tudi, da bo prisoten na vseh pogovorih okoli obravnavane teme. Projekti kot sta tržnica in Glavni trg bi morali biti prioritete župana, ki bi izvedbo projektov naložil občinski upravi.
- Gospodarska dejavnost je po navedbah pravnih gospodarskih subjektov, ki delujejo v ožjem središču mestnega jedra med zaporami okrnjena, ker po njihovih navedbah na Glavnem trgu med zaporami ni ljudi. Med zaporami beležijo gospodarski subjekti izpad dohodka. Trenutno ni institucije za povrnitev škode gospodarskim subjektom v mestnem jedru, če bi bila zapora izvedena in bi prišlo do izpada dohodka.
- Udeleženci so večkrat izrazili nasprotovanje proti zapori, ki bi trajala od 1.7.2014 do 31.8.2014. Eden izmed udeležencev je poudaril, da bi bile zapore upravičene ob posameznih dogodkih, še posebej ob sobotah, ko se pri Knjigarni Goga izvaja program za otroke. Ena izmed udeleženek je predlagala, da se nekatere aktivnosti izvedejo na mestni tržnici (npr. letni kino) kjer ni prometa in je prepoznan kot javni prostor.
- Pogovore o zapori v letu 2014 so se začeli prepozno, brez konkretno izdelanega programa, z zelo slabim izhodiščem (velika nesoglasja med deležniki) in brez podpore župana zato naj bo ta posvet začetek pogovorov za ureditev mestnega jedra za prihodnje leto in sicer za leto 2015. Naslednji sestanek v jeseni naj bo namenjen evalvaciji, pogovoru o izkušnjah z zaporo v poletju 2014 in skupnim načrtom za leto 2015. Na sestanku pričakujejo tudi sodelovanje župana.
- Zapora mestnega jedra naj bi pomenila manj obiskovalcev v mestnem jedru, saj ni urejenih parkirišč, kjer bi lahko obiskovalci parkirali blizu.
Irena Razpotnik, Mestna Občina Ljubljana: občina mora aktivno sodelovati pri teh vprašanjih in v času zapor poiskati rešitve, ki blažijo ukrepe in sicer predlaga, da občina v času zapor ponudi brezplačno uporabo parkirne hiše in možnost brezplačnega parkiranja na javnih površinah.
- Niso urejene poti za sprehajalke v petah (problem kock).
- Poskusna zapora za 1 mesec (tisti, ki bi bili oškodovani, bi povedali za koliko)

- Problem prometa in urejanje signalizacije po Šolski Detelovi in Dilančevi ulici.

4. Ostala mnenja in predlogi

- Ta posvet je začetek pogovorov o zapori oz. ureditvi mestnega jedra naslednje leto, 2015. Naslednji sestanek vseh zainteresiranih naj bo planiran okoli 20. 9. 2014. Naslednje srečanje naj bo namenjeno evalvaciji poletja 2014 in nadaljevanju pogovorov za program oz. dejavnosti na Glavnem trgu v letu 2015.
- Program oz. ureditev Glavnega trga naj bo prioriteta vsebina župana Mestne občine Novo mesto, ki naj sodeluje na posvetih, sestankih, skuša najti dogovor med vsemi deležniki. Za odločitvami naj stoji, naj bo lepilo med vsemi, ki jih vprašanje zadeva in izvedbo prepusti občinski upravi.
- o morebitni zapori naslednje leto (kaj in kako) se moramo pogovarjati že jeseni na novem sestanku z vsemi vpletenimi
- privatniki naj prijavijo škodo, ki so jo v času zaprtja občutili in naredijo primerjavo
- kompromis okoli delne zapore
- elektronska pošta: zapore zgornjega dela mesta čez poletje je preveč izolirano dejanje, da bi lahko vplivalo na oživljanje mestnega jedra dolgoročno in dvig kvalitete življenja v mestu. Kratkoročno bo za ekonomijo Glavnega trga pozitiven vpliv le na gostinske lokale, negativnega pa na trgovine, ki v poletnih mesecih že tako beležijo upad prometa
- večje sodelovanje občine in krajanov
- elektronska pošta: V času zapore mestnega jedra MONM omogoči brezplačno parkiranje: predlog za brezplačno uporabo parkirne hiše na Novem trgu ter uporaba parkirišča v Kandiji
- elektronska pošta: Za zaposlene in stranke imamo plačane parkirne dovolilnice. Parkiranje se izvaja na Glavnem trgu. V času prireditev je takšno parkiranje žal onemogočeno, zaradi zasedenosti in prometne zmede, ki nastane v mestu, pa ni možno niti parkiranje na drugih parkirnih mestih, za katere je dovoljeno parkiranje s parkirano dovolilnico. Tako bi bilo potrebno v zvezi s prireditvami ukrepati tudi na področju parkiranja in zagotoviti alternativo
- več površin za krajane/turiste v mestnem jedru
- v mestu ni dovolj javnih površin
- elektronska pošta: o vsaki zapori je potrebno ustrezno časa pred zaporo obvestiti vse lokalne in nacionalne medije, da bodo o tem obveščeni tako Novomeščani kot tudi obiskovalci iz drugje
- Elektronska pošta: Po naših dosedanjih izkušnjah so namreč prireditve na Glavnem trgu povezane z zelo glasno glasbo, ki se začne vrteti že nekaj ur pred dogodkom, tudi napovedi med dogodki so običajno zelo glasne. Tako hrup moti oziroma celo onemogoča naše delo, ki se odvija v pisarnah v delovnem času od 8. do 16. ure. V času takšnih prireditev so nam zaradi hrupa popolnoma onemogočeni sestanki ter osebni in telefonski razgovori s strankami, za siceršnje intelektualno delo pa je nujno potrebna koncentracija motena. Iz tega razloga bi bilo z našega stališča nujno omejiti čas trajanja hrupa (glasnejša glasba, napovedi) na čas po 16. uri. Takšen naš interes je podprt tudi z obstoječo zakonodajo o

javnih prireditvah, ki nam po sodni praksi Upravnega sodišča RS tudi omogoča, da na način izvedbe prireditve vplivamo kot stranski udeleženci v postopku.

- glavni trg je potrebno prenoviti
- enosmerni promet skozi center, vendar brez parkirnih mest na Glavnem trgu
- dostava mora v mestu še vedno delovati za privatne dejavnosti
- mirujoči promet: vse tiste, ki imajo posebne dovolilnice, ki so vezane na pravne osebe in občinsko upravo, je potrebno v času zapore, in tudi sicer, prestaviti na Novi trg, v garažo, saj ta vozila zasedajo parkirišča vsaj 4 ure ali več. Iz tega razloga že sedaj zmanjkuje parkirišč
- cilj mora biti čim več ljudi v centru
- sestaviti delovno skupino za razpravo o morebitni zapori drugo leto, ki bo tudi pripravila vsebino ter bi bili vanjo vključeni vsi akterji, ki bi potem skupaj ustvarili program v centru
- prostor za srečanja bi lahko bila mestna tržnica (za delavnice)
- delavnica za otroke naj se prestavi s sobote na nedeljo dopoldan
- uporabno je parkirišče na Kandiji
- še drugi udeleženci/prebivalci/gospodarski subjekti naj imajo svoj program
- Mullerjeva zgradba naj bo na voljo za uporabo
- čiščenje ulic in smetnjakov na glavnem trgu
- potrebno imeti koordinatorja, ki bi celoten program na trgu vodil in usklajeval
- oživljanje starega mestnega jedra izven glavnega trga – parki, muzejski vrtovi...
- minimalna/simbolna cena CGPja za zaporo (da bodo stroški nižji)
- bolj konkretno butično ponudbo v mestu
- naslednji sestanek naj bo po 19. uri
- elektronska pošta: MONM naj stavbi t.i. Mullerja in DMja pri tržnici; v obe stavbi bi bilo potrebno naseliti RIC, DRPD in Center ponovne uporabe lahko tudi Start up projekt oz coworking projekt iz Podbreznika, spodnje nadstropje Mullerja in parkirišča pred njim nameniti tržnici (glede na to, da je projekt obnove tržnice predstavljen za nedoločen čas, pa tudi ko se bo začela gradnja ne bo težav, kam ta čas preseliti tržnico), saj se bo tako prodajalcem splačalo hoditi prodajati na tržnico, ker je za kupce ta lokacija mnogo bolj dostopna
- elektronska pošta: prostor sedanje tržnice v obliki, kot je, nameniti projektom na odprtem (delavnice, druženja, letni kino, koncerti) - odpadejo težave neprofitnih organizacij, ki želijo dogodke organizirati v mestnem jedru zaradi pridobivanja dovoljenj za zaporo trga
- elektronska pošta: stalna zapora Sokolske ulice od tržnice do Glavnega trga; promet, ki pride v mesto s strani ljubljanskih vrat, se spelje dol po ulici med Hišo kulinarike in zdajšnjo tržnico, tako se hitro pridobi precej velika peš cona, ki zajema vse glavne kulturno turistične točke mestnega jedra: Breg, muzeji, Jakčev dom, APT, Kapitelj, ki jo lahko izkoristijo avtobusi turistov, ki zaradi trenutne prometne ureditve sploh ne prihajajo več v jedro Novega mesta, saj je zdajšnja prometna ureditev preveliko tveganje za poškodbe pri tako veliki skupini
- elektronska pošta: čez Kandijski most spelje enosmerni promet v mesto, da se pridobi prostor za kolesarske steze in pešce
- elektronska pošta: gradnja več nadstropne garažne hiše na novem parkirišču pri Windischarju (za to zadevo bi bilo precej enostavno pridobiti dovoljenja, saj ni v območju

mestnega jedra, okoli so že večnadstropni bloki, pa tudi evropska sredstva obstajajo za točno v ta namen)

- elektronska pošta: stalna zapora celotnega mestnega jedra, od Kandijskega mostu do knjižnice od sobote od 13. ure do ponedeljka zjutraj. Tako bi lahko spoznavali celotno mestno jedro brez prometa; trgovine, banke in ostali subjekti ne bodo oškodovani, in vsi ponudniki programa in gostinskih storitev lahko v tem času svoje storitve ponudijo neposredno na ulici. V tem primeru bi se morali uskladiti le s Kapitljem in Kloštrom, da bi nedeljske obiskovalce maše napotili, da parkirajo na parkirišču zunaj mestnega jedra. Tako bi lahko zaživel tudi nedeljski semenj, saj nedeljske dopoldanske maše v mesto generirajo veliko število ljudi. Tako bi najlažje dosegli konsenz glede zapore med vsemi subjekti in tudi največ pridobili, saj gre za dolgoročno dejanje, ki ljudem omogoča čas, da se na idejo navadijo in spremenijo svoje navade. Kar se gotovo ne zgodi v dveh mesecih, kot je predlog glede zapore samo zgornjega dela čez poletje. Dodaten razlog je tudi ta, da so počitnice in poleti avtohtono prebivalstvo beži iz mest ter da so glavni poletni obiskovalci mest turisti. Tu pa je Novo mesto zelo šibko, saj infrastruktura in ureditev ne omogoča obiska mestnega jedra. Predlagano je precej hitro uresničljivo s sprejemljivo višino sredstev in predstavlja osnovo za zagon turizma v mestnem jedru.

Po elektronski pošti smo prejeli mnenja in predloge treh oseb, ki smo jih umestili po sklopih in predlogih.

Pripravila

Maja Žunič Fabjančič
Regijski NVO center